

DIRVA

RHODEZIJOS PRECEDENTAS

BRITŲ KREIPIMASIS SU AMERIKIEČIŲ PARAMA Į JUNGTINIŲ TAUTŲ SAUGUMO TARYBĄ PRAŠANT DRAUDIMO NAFTOS TIEKIMUI JŪROS KELIU Į RHODEZIJĄ DAVĖ NEMAŽĄ SMŪGĮ TAI ORGANIZACIJAI IR SUDARĖ LABAI PAVOJINGĄ PRECEDENTĄ ATEIČIAI.

vytautas meskauskas

Jungtinių Tautų Saugumo Taryba dešimčia balsų, penkiems nariams susilaukusiems, įgalino D. Britaniją paskelbti jūros blokadą į Rhodėziją gabenamai naftai. Kaip žinia, Rhodėzija pasiskelbė nepriklausoma valstybe, kam D. Britanija nepritarė, nes toji buvusi jos kolonija yra valdoma baltųjų mažumos ir taip toliau nori tvarkytis. Londono aktyse dabartinė Rhodėzijos vyriausybė, skelbdama nepriklausomybę, yra nusidėjusi valstybės išdavimu. Nepaisant to, britų vyriausybė nutarė prieš savo buvusią koloniją nesigriežti jėgos, tikėdamasi ją nugalėti ūkiniu boikotu. Tie apskaičiavimai tačiau pasi-

rodė nesą tikri. Pietų Afrikos ir Portugalijos neoficialiai remiami, Rhodėzijos baltieji ir nemano kol kas nusileisti. Maža to, jie sugebėjo nupirkti keletą laivų naftos, kuri turėjo būti nuvežta į Portugalijos Mozambikų teritoriją ir iš ten per 'pipeline' patiekta į pačią Rhodėziją. Sulaikymas laivų nuoga jėga būtų piratinis aktas, todėl britai kreipėsi į Saugumo Tarybą prašydama tam pritarimo, remiantis Jungtinių Tautų Statuto 7 str. Tas straipsnis leidžia griežtis sankcijų, jei yra "kokia grėsmė taikai, taikos sulaužymas arba agresijos aktas".

Rhodėzijos atveju taikai jokio pavojaus nebuvo ir tokiu būdu, veterano New York Times kolumnisto Arthur Krock teigimu, D. Britanija su Washingtono pagalba iškreipė Jungtinių Tautų Statutą.

Krock nurodo, kad JAV komunistų režimą Kuboje buvo paskelbusios pavoju mi taikai, tačiau į JT nesikreipė. Jos taip pat nesikreipė ir Vietnamo reikalu, kur iš tikro vyksta karas. Dar daugiau, JAV net visai neprotestavo, kai Indija atsiėmė porą miestų, kuriuos šimtmečiais valdė portugalai ir kurių gyventojai visai nenorėjo dėtis prie Indijos.

Tiesa, galima aiškinti, kad tiek Kubos ar Vietnamo atveju Jungtinės Tautos negalėtų veikti dėl sovietų veto Saugumo Taryboje, jei tačiau taip, nereikėjo juokais paversti JT Statuto ir Rhodėzijos atveju.

Bet tai dar nevisa istorija. Kai D. Britanija skubiai paprašė sušaukti Saugumo Tarybos posėdį, Saugumo Tarybai šį mėnesį pirmininkaujęs primityvios Afrikos Mali valstybės delegatas atsisakė tai padaryti, norėdamas išsiderėti iš britų griežtesnę rezoliuciją, kuri numatytų tikrus

karo veiksmus prieš Rhodėziją. Toks elgesys prieštarauja JT Statutui ir jei jis susilauktų pasisiekimo, JT patarnautų karo sukėlimui, bet ne taikai!

Tokiu būdu Rhodėzijos precedentas nustatė, kad prieš baltųjų dešiniųjų vyriausybę Jungtinės Tautos gali griežtis tokių priemonių, kurių nedrįso imtis prieš kairiųjų vyriausybes, nors tos daug daugiau nusidėjo žmoniškumui ir demokratijai negu Rhodėzijos vyriausybė.

Jeigu tokio nuostato ir praktikos siektų Londono vyriausybė, tai dar galima būtų suprasti. Wilsonas žadėjo sutriuškinti Rhodėziją, bet iki šiol jam tai nepasisekė. Sunkiau suprasti Washingtono elgesį. Tiesa, D. Britanija pritaria JAV politikai Vietname, bent viešai prieš ją neprotestuoja. Paskutiniu laiku bri-

tų spaudoje vis daugėja balsų pripažįstančių amerikiečių žygių Vietname reikalingumą, tačiau toji politika negali būti mainų objektu: mes jums padėsime Rhodėzijoje, jūs pritarite mums Vietname. Britai pritaria amerikiečiams, nes priešingu atveju visa pietryčių Azija patektų R. Kinijos įtakai, nuo ko nukentės ir pačių britų interesai. Tokiu būdu JAV neturėjo jokio reikalo kištis į Rhodėzijos bylą, nebent tik norėdamos pataikauti savo pačių juodųjų piliečių sentimentui. Tokiu būdu susidūrė su paradoksu. JAV pačios nusikračiusios britų valdymo, dabar padeda britams kovoti prieš Rhodėzijos sukilėlius, nors jų pačių juodieji ir raudonieji (indėnai) gyventojai nepriklausomybės paskelbimo metu tikrai neturėjo didesnių teisių, negu Rhodėzijos juodieji.

STATISTIKA LENGVATIKIAMS

AR GALĖJO BŪTI LIETUVOJ PER METUS ĮSIGYTA 300,000 RADIO IR 160,000 TELEVIZIJOS IMTUVŲ?

"Lietuvoje dabar turime beveik 1 milijoną radijo imtuvų arba radijo taškų ir beveik 300 tūkstančių televizorių" -- tvirtina radijo ir televizijos viršininkas Vilniuje J. Janutis (Tiesa, 1966/79). Tai naujausias pavyzdys, kaip dabar Lietuvoj įprasta skelbti visokių skaičius "iš lubų". Radijo televizijos viršininkas ši kartą "suapskritino" radijo ir televizijos imtuvų skaičius nepažvelgęs net į oficialias Maskvos skelbiamas statistikas. Todėl jo skaičių svorio centro tenka ieškoti dėl visako pridėtam žodelyje "beveik".

Maskvoj išleistas statistikos metraštis (jeigu ten duomenys bent ne visiškai "iš lubų", - nesant nieko tikresnio, tuos duomenis tenka priimti, kaip patikimiausius iš nepatikimų) skelbia, kad radijo imtuvų Lietuvoj buvo 1963 metais 412 tūkstančių, o 1964 -- 448, "Radijo taškų" (su vietiniu mazgu sujungtu, taigi neindividualių garsiakalbių) 1963 m. -- 175 tūkstančiai, 1964 -- 172.

Iš to matyt, kad "taškų" skaičius mažėja (niekas jų nemėgsta). Bendras radijo imtuvų ir "taškų" skaičius per tuos metus, anot statistikos, padidėjęs 33-mis tūkstančiais ir 1964 gale pasiekęs 620 tūkstančių. Anot Janučio, per metus po to imtuvų ir "taškų" skai-

čius pašokęs dešimteriopai ilgesnį šuolį...

Dar mažiau patikimas šuolis televizijos imtuvų skaičiuje. Statistikos metraštyje 1963 metais įrodoma 92,000, o 1964 -- 135,300. Irgi 33 tūkstančių šuolis per metus. Bet Janutis 1965 metų šuolį sako buvus "beveik" 165,000!

Turės stebėtis žmonės Lietuvoj, išgirdę, kad jie turi tiek daug televizijos imtuvų. Juk 300 tūkstančių, tai kiekvienoje antroje šeimoje mieste ir kaime... O kadangi, kaip pats Janutis nurodo, Rokiškio, Zarasų, Kupiškio ir apskrityse šiaurinėje Lietuvoje esamos televizijos stotys imtuvų dar nepasiekia, Akmenės, Mažeikių, Vilkaviškio ir net šiaurinio rajonouose matoma blogai, kaimuose dar daug kur nėra elektros ir kaimiečiams tie imtuvai perbrangūs, tai 300 tūkstančių jų turėtų tilpti daugiausia miestuose. O tuo atveju televizija ten turėtų būti visiškai kiekviename bute. O to tai dar niekas nemato. Užtat matant tokį pasididžiavimą dideliais skaičiais ir būtina žiūrėti, kokia skelbiamųjų skaičių dalis yra tikra, ir kiek priklauso prie "beveik".

Ta proga J. Janutis jau kalbėjo, kad reikia ruošti spalvinei televizijai. Tačiau spalvinės televizijos dar nė Maskvoj nėra.

(ELTA).

Vasario 16 Gimnazijos 1965-66 m. abiturientai su Vokietijos Kr. Valdybos pirm. inž. J. Valiūnu ir gimnazijos direktoriumi kun. Br. Liubinu. Nuotraukoje iš kairės: inž. J. Valiūnas, abiturientė Elza Morozovaitė ir kun. Br. Liubinas. Stovi abiturientai Evaldas Maščinskas ir Artūras Hermanas.

VASARIO 16 GIMNAZIJA IŠLEIDO 3 ABITURIENTUS

Nežiūrint, kad paskutiniu laiku lietuviskoje visuomenėje iškilo visokių gandų apie Vasario 16 gimnaziją, ji vėl įrodė, jog atlieka savo, kaip lietuviškos mokyklos, paskirtį. Šį pavasarį gimnaziją baigė ir brandos atestatus įsigijo 3 jaunuoliai, kurie gimnazijoje pasižymėjo savo veikla įvairiose srityse: tai Elza Morozovaitė, Evaldas Maščinskas ir Artūras Hermanas.

Morozovaitė į lietuvių Vasario 16 gimnaziją įstojo 1958 metais. Ji yra Vokietijoje gimusi ir Lietuvos nemačiusi. Elza pasižymėjo savo gabumais ne vien tik moksle, bet ir scenoje. Jai teko deklamuoti lietuviškus, vokiškus ir net angliškus eilėraščius lietuvių Vasario 16 gimnazijoje susirinkusiems svečiams. Netik Huetttenfelde, bet ir kitose vietovėse, kur būdavo lietuvių susirinkimai arba pasirodymai, jai pasisekė sužavėti daugelį žmonių. Ilgą laiką priklausė tautinių šokių grupei ir dalyvavo garšiose šokėjų ratelio išvykose, kaip į Romą, Bardį (Italijoje), Stuttgartą ir kt. Be to Elza priklausė gimnazijos chorui ir skautų organizacijai. Dabar Elza žada vykti į Miuncheną, kur nori studijuoti anglistiką ir lituanistiką.

Evaldas Maščinskas gimė Vokietijoje, Frankfurto mieste, mišrioje šeimoje. Atvykęs į Vasario 16 gimnaziją jis lietuviškai nemokėjo. Pabuvis kurį laiką gimnazijoje jis tiek išmoko lietuvių kalbą, kad beveik kiekviename gimnazijoje pastatytam vaidinime be Evaldo neapsieidavo.

Šalia ateitininkų, jis dar priklausė skautams ir 1963 metais dalyvavo tarptautinėje skautų stovykloje Graikijoje. Evaldas dabar turi atlikti karinę prievolę ir po to žada studijuoti architektūrą.

Artūras Hermanas gimęs 1944 metais Kaune ir Lietuvoje yra pradėjęs lankyti mokyklą. Keturiolikos metų amžiaus būdamas, Artūras kartu su tėvais atvyko į Vokietiją ir 1959 metais įstojo į Vasario 16 gimnaziją. Jeigu Elza ir Evaldas gali didžiuotis savo gabumais artistikoje, tai Artū-

ras gali pasididžiuoti savo sugebėjimais žurnalistikoje. Jis yra savo straipsniais žinomas ir JAV-bių lietuvių tarpe. Artūras nepasitenkino vien tik žymesnių įvykių aprašymais, bet jis leidosi į aktualias temas, kurias svarstant reikia turėti tam tikro subrendimo. Tokiu būdu Artūro, kaip iš Lietuvos grįžusio jaunuolio, įspūdių aprašymai lietuviskoje visuomenėje rado didelio atgarsio. Artūras žada Miunchene studijuoti lituanistiką ir Europos ryšių istoriją.

Visiems trims abiturientams galima palinkėti daug sėkmės ir ištvermės siekiant aukštesnio mokslo universitete. Iš visų trijų galime tikėtis, kad savo visuomeniškais nusiteikimais praturtins lietuvių veiklą Vokietijoje. Elza Morozovaitė ir Artūras Hermanas šiais metais vyks į Chicago, kur atstovaus Vokietijos lietuvių jaunimą Jaunimo Kongrese.

Išvykstant iš gimnazijos Artūras Hermanas visų abiturientų vardu gimnazijos salėje pabrėžė, kad lietuvių Vasario 16 gimnazija, nežiūrint visokių sunkumų, kuriuos šioji mokykla turi nugalėti, savo uždavinį pilnai atlieka.

Andrius Šmitas

AUSTRALIJOS LIETUVIAI DEMONSTRACIJOMIS PASITIKO PALECKĮ

Londono Daily Telegraph bal. 12 d. laidoje rašo, kad Australijos sostinėje Canberroje susirinkusių viso pasaulio parlamentarų konferencijoje sovietinei delegacijai vadovaujantis Justas Paleckis buvo sutiktas lietuvių demonstrantų, nešančių antikomunistinius šūkiais išrašytus plakatus. Paleckiui su savo svita einant į parlamento rūmus, pasigirdo šūkiai: "Išdavikas", "Judošius" ir kt.

Paleckis rūsčia veido išraiška atkiręs vienam demonstrantui: "Pats esi išdavikas" ir nuskubėjęs.

Demonstrantai nepagailėjo piktų pastabų ir kitoms delegacijoms, sufikusios į savo tarpą priimti sovietinius "parlamentarus", kurių uždavinys esąs naikinti pavergtas tautas.

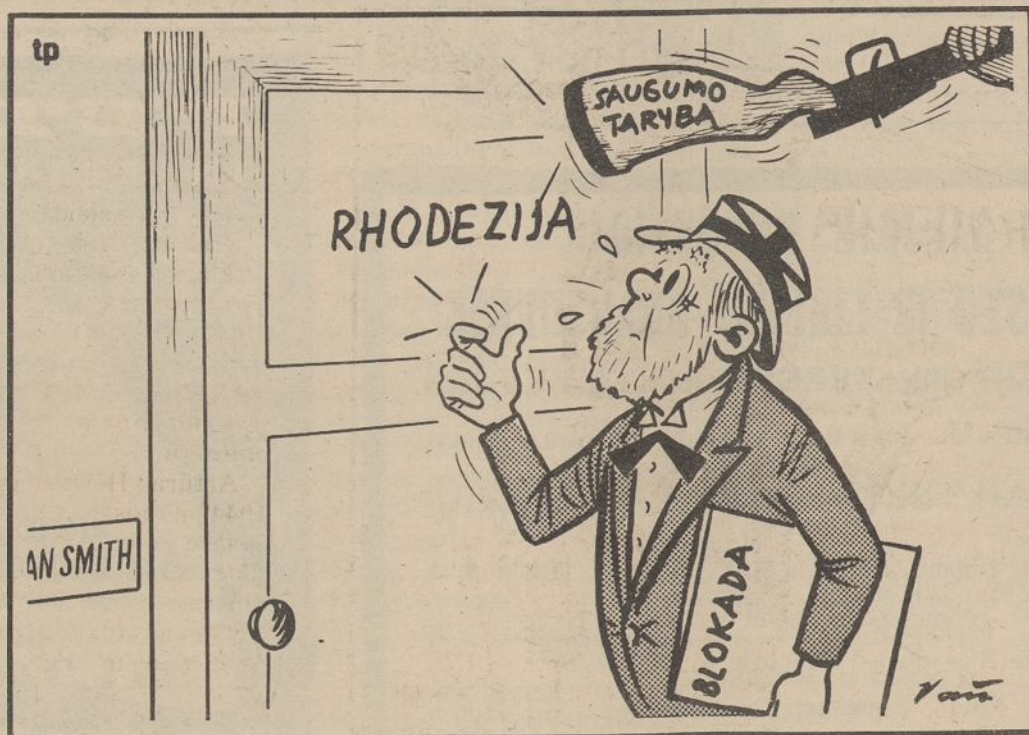

• A. J. Rudis — žymaus JAV Pramonininkų Klubu pirmininkas Chicago, Ill. žymusis ir gausingas nariais Tarptautinės Prekybos Klubas — International Trade Club — sudarė nominacijos komisiją iš žinomų prekybininkų ir pramonininkų, kuri pasiūlė klubui naują valdybą fiskaliniams metams nuo 1966 m. liepos 1 d. Toji Komisija vienbalsiai nutarė klubo pirmininku nominuoti Antaną J. Rudį, Rockwell Engineering Kompanijos Prezidentą, šiuo metu esantį ir Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininku.

Rinkimai įvyko š. m. balandžio 14 d. Sherman House viešbutyje, priešpiečių metu, kur dalyvavo virš 300 narių. A. J. Rudis buvo išrinktas vienbalsiai.

Žinant, kad A. Rudis priklauso ir kitiems amerikiečių ekonominiams bei kultūriniais sąjūdziams, reikia laukti, kad kaip ALT pirmininkas turimus kontaktus ir pažintis naudingai panaudotų Lietuvos išlaisvinimo darbams dirbti ir vadovauti.

Naujam Tarptautinės Prekybos Klubu — International Trade Club — pirmininkui linkėtina geriausių sėkmių. ALT Biuras

Ar nebus persistengta?...

SVYRUOJA KVISLINGŲ PASITIKĖJIMAS PADĖTIES TVIRTUMU

Vilniškiai kvilingai labiau už kitus panašius pasižymi nervingai išpuštais pasidrasinimais. Pagelbsti jiems, ar nepagelbsti tie pasidrasinimai, bet jie atskleidžia kuo bolševikinis režimas Lietuvoj labiausiai susirūpinęs ir kas jame garsiausiai braška.

AR TIKRAI STIPRĖJA PARTIJOS ĮTAKA?

Dabar, kai Lietuvoj jau viešai kalba apie jaunosios kartos sugebėjimą ir aiškų polinkį pačiai susidarinti savo pažiūras (nors tai dar ir ne visuotinis, bet plačiai pastebimas reiškinys), ir kai menininkai jau atvirai atsikerta esą ne maži vaikai, kad juos dar reiktų už rankutės vedžiot, -- Sniečkus Maskvoj įtikinėjo "vyresniusius brolius", esą pas jį viskas puiku, nes "nepaprastai sutvirtėjo partijos autoritetas, išaugo jos įtaka masėse"... O tuo tarpu išeina aikštėn vis daugiau žymių, kad partijos narių sąrašams Lietuvoj išsiųstus iki 95 tūkstančių, daros vis neaiškiau, ar partijos įtaka didėja masėse, ar masių įtaka didėja partijoje. Pačioj Maskvoj jaugriebiamasi priemonių tankinti partijon priėmimo tinklą ir saugotis nuo sunkiai besuvaldomų iš masių besiskverbiančių įtakų. Ir Lietuvoj daros mažiau aišku, ar ilgai viršūnėse tebesantieji begalės masėms primesti savo iš Kremliaus parsivežamąją partijos liniją, ar teks vis dažniau tą liniją derinti prie veržlesnės masių įtakos.

NENYKSTA TAUTINIS SUSIPRATIMAS

Kita vieta, kur bolševikiniam režimui Lietuvoj daug lėčiau sekasi, negu "didieji broliai" norėtų matyti, yra lietuvių tautinės sąmonės tirpinimas.

Ir čia Sniečkus surinko krūvon visus jau daug kartų sakytus trafaretinius teigimus, stengdamasis įrodyti, kad bent iš jo pusės daroma viskas, kas liepta. Esą:

"Lietuvos komunistai gerai supranta, kad reikia visokeriopai stiprinti tarybinių tautų draugystę ir susitelkimą. Mes skyrėme ir skiriame nuolatinį dėmesį, kad būtų praktikoje teisingai vykdoma lenininė nacionalinė politika ir visokeriopai stiprinama tautų draugystė. Aktyviai įgyvendindami socialistinio internacionalizmo idėjas, mes aktyviai kovojome ir kovojame prieš įvairius buržuazinio nacionalizmo pasireiškimus. Didelis politinio internacionalinio gyventojų auklėjimo darbas buvo dirbamas ir pastaruoju metu, švenčiant pergalės prieš fašistinę Vokietiją dvidešimtmetį ir Tarybų valdžios atkūrimo Lietuvoje 25-ąsias metines. Ypač sustiprėjo Lietuvos darbo žmonių ryšiai su brangiąja Tarybine Armija".

LAISVĖS GANDAS KELIA NERIMĄ

Trečias opus keblumas -- nesėkmingos pastangos apsisaugoti nuo nesiliaujančio laisvės vėjų dvelkimo. Čia net bandymas pasidrasinti pas Sniečką Maskvoj virto tik pasiteisinimu ir nusiskundimu:

"Ideologiniame darbe mes ne visada pasiekiamo kiekvieną žmogų, o spręsti šį uždavinį ypač svarbu dabartinėmis sąlygomis, kai vyksta aštri ideologinė kova su mūsų priešais, kai buržuazinė propaganda siekia išplėsti savo veiklą, panaudodama mažiau sąspragą, kad užnuodytų mūsų žmonių sąmonę."

"Pastaruoju metu imperialistinė propaganda pradėjo stipriau pulti tarybinių tautų vienybę, siekdama sukelti savitarpio nepasitikėjimą, visokeriopai kurstydamą nacionalistines nuotaikas. Šiame provokaciniame darbe imperialistai naudoja savo tarnus, jų tarpe ir lietuviškuosius buržuazinius nacionalistus. Imperialistinė propaganda vėl kelia nuvalkiotą vadinamojo Pabaltijo tautų "išvadavimo" klausimą. Ji visokiais būdais stengiasi šmeižti lietuvių tautą, laisvanoriškai pasirinkusią tarybinį socialistinį vystymosi kelią".

Pasidrasinti prieš tą nesmagumą, Sniečkus pasisavino teisę kalbėti lietuvių tautos vardu. Esą: "atsakydama į užjūrio "vaduotojų" intrigas, lietuvių tauta gali tik su pasipiktinimu atmesti jų klaidingus planus".

O visdėlto neišdrįso tvirtinti, kad a t m e t a, -- tik drąsinosi, kad "g a l i atmesti". Kadan gi, jei tauta galėtų pati kalbėti, tai g a l ė t ū ir neatmest...

PATAIKAVIMAS IR TUŠČIAŽODŽIAVIMAS

Kitas dar kartą pasireiškęs vilniškių kvilingų bruožas -- patai-

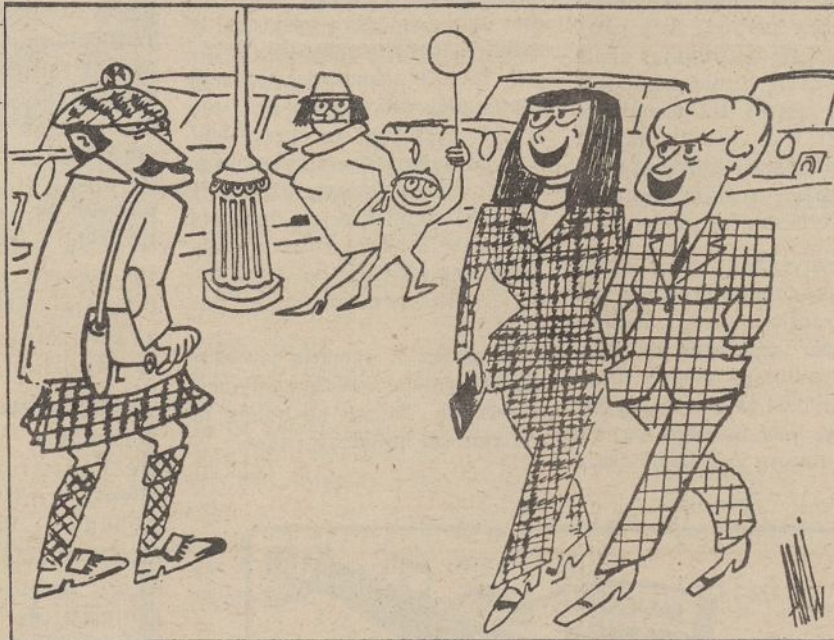
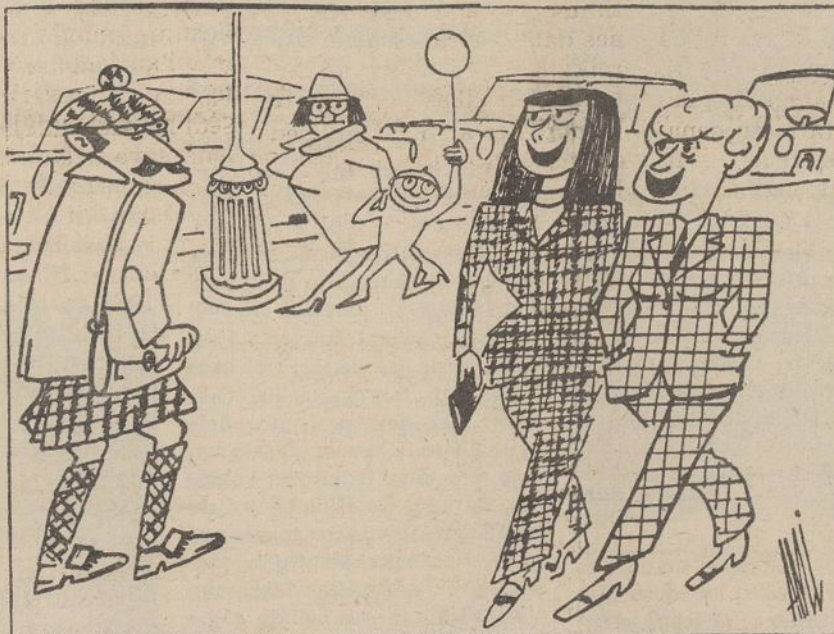
kūniškumas. Stalino ir Chruščiovo laikais Sniečkaus kalbos visada budavo iškaišytos tų "asmenybių kulto" puošmenomis. Neiškentė Sniečkus ir dabar, bent nežymiai, neįterpęs savo prisigerinimo naujam viršininkui. Priminė, kad pastebėtų, jog: "Mes remiame draugo Leonido Brežnevo pranešime iškeltą pasiūlymą pavadinti TSKP CK Prezidiumą CK Politiniu Biuru, kaip buvo Leninui gyvenant... Taip pat remiame pasiūlymą įvesti TSKP CK Generalinio sekretoriaus postą". (Susilaikė ir neištarė čia tinkamo paaiškinimo -- "kaip buvo Stalinui gyvenant").

Bet iškalbingiausią pataikūniškumo viršūnę bus pasiekęs partijos palaimintasis ir Lietuvos rašytojams paskirtasis vadas Eduardas Mieželaitis. Nusiųstas Maskvos suvažiavimam, neturėjo ten progos pašlovinti rusų bolševikijos elitą tiesiai į akis. Užtat atsisukino su pašlovinimais į Tiesą (1966/77). Čia įtikinėjo, kad suvažiavime viskas buvę svarstoma be pozos ir be tuščiažodžiavimo... O kaip tyčia tos pačios Tiesos ir kitų ten gaunamų laikraščių puslapių kelias dienas buvo sklidinai pripildyti suvažiavimo kalbų, kuriose vargas ką kita ir rasti, kaip tik poza ir tuščiažodžiavimas. Tik tuščiažodžiavimas šį kartą nuobodėsnis, negu būdavo Chruščiovo.

(Elta)

NEPAMIRŠKIT LAIKU ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

SEPTYNIŲ SKIRTUMŲ GALVOSŪKIS

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNOJE MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

PARAMA-

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332
Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Leroux Blackberry Brandy 5th — 3.69
2. Imported 80 proof Scotch whiskey 5th — 3.98
3. Canada Dry Vodka 80 proof 5th — 2.98
4. Wisnowa Cherry Liqueur 5th — 3.39

5. Import. German May Wine 5th — 0.98
6. Import. French Napoleon 5th — 1.19
7. Riccadona Vermouth 30 oz. Botl. — 1.29

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

TRUPUTIS GEROS VALIOS . . .
TIEK PAT GERO NORO . . .
GAL NĖKIEK NEDAUGIAU PASTANGŲ —
IR TAMSTA SURASI DIRVAI BENT

VIENĄ NAUJĄ
SKAITYTOJĄ

O SURASTI JĮ TIKRAI GALI. TIESA?

DIVIDEND CHECKS MAILED
QUARTERLY ON INVESTMENT
SAVINGS ACCOUNTS

4 1/2%

We Invite
Your Savings

ST. ANTHONY

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas, Exec. Secy.

1447 SO. 49th CT. • CICERO • 60650 • PHONE 656-6330
HOURS: MON. 9-5; TUES., THURS., FRI. 9-5; SAT. 9-1; WED. CLOSED
CICERO, ILLINOIS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Licenzijuota lietuvių įmonė, registruota
U. S. Department of Justice

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2608 ir 2501 W. 69 St., Chicago, Ill. 60629.
Telef. WA 5-2737

3212 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.
Telef. 225-1864

DIDELIS PASIRINKIMAS medžiagų ir visų kitų Lietuvoje
pageidaujamų prekių labai prieinamomis, žemesnėmis negu
kitur kainomis.

KREIPKITĖS į mūsų lietuvių bendrovę, kuri turi teisę siun-
tinius siųsti be tarpininkų, tiesiai iš Chicago į Lietuvą.
Vedėjai E. ir V. ŽUKAUSKAI

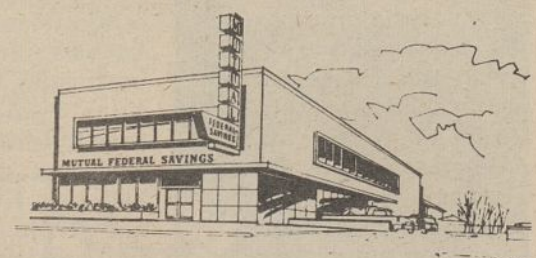
PLANINGAS TAUPYMAS

moka gerus dividendus

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

4 1/2%

Dabartinis dividendas
išmokamas du kart
per metus.

MUTUAL Federal SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Chartered and Supervised by the United States Government
2212 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS

Phone Virginia 7-7747 John J. Kazanewski, Pres.

AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ĮSTAIGOS

PETKUS LAIDOJIMO ĮSTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6
CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

DIRVA

The Lithuanian Newspaper
Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published tri-weekly except Holidays and semi-weekly in July and August by American Lithuanian Press Radio Ass'n.
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina: tris kartus į savaitę, išskyrus šventes ir du kartus liepos ir rugpjūčio mėnesiais.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Redakcinė kolegija: P. Bastys, E. Čekienė, A. Laikūnas, R. Mieželis, V. Rastenis ir St. Santvaras.

JUNGTINĖS TAUTOS IR LIETUVOS KLAUSIMAS

Negali paneigti fakto, kad veikimas į JAV senatūrus ir kongresmanus raginant priimti rezolucijas Baltijos valstybių klausimui JTO iškelti turi tam tikros politinės ir propagandinės reikšmės. Visi veiksniai, visa lietuvių visuomenė gi ir siekia, kad Lietuvos ir kitų Baltijos kraštų klausimas būtų gyvas, keliamas ir svarstomas visur, kur tik reikalinga atsispirti nuolaidų ir status quo politikai.

Įvairios tuo klausimu nuomonės ir pasisakymai vargu ar turi savo pagrinduose mintį paneigti L. Valiuko vadovaujamo rezoliucijų komiteto darbą ir pačią tos veiklos idėją. Bėda yra tik ta, kad to komiteto darbas ir jo apimtis neapėmia visų aspektų, kurie iškyla su Baltijos kraštų problemos JTO iškėlimo tikrąją padėtim ir toje srityje daroma propaganda teikia labai vienpusišką ir gana siaurą vaizdą.

Pra vedimas rezoliucijos Senate ir Kongrese ir su visu tuo surištas darbas iki šiol, atrodo, visai nesiskaitė su aplinkybėmis, kurios vyriauja pačiame JTO delegacijų labirinte.

Leiskim sau, priėmus rezoliuciją senatoriai ir kongresmanai paspaus JAV vyriausybę tiek, kad jau teks tą klausimą svarstyti, posėdyje, be abejo, dalyvausiant JAV ambasadoriui prie JTO Artūriui Goldbergui. Bent šiuo metu jo atsakymas tuo reikalu jau yra patiktas vienai iš jį aplankusių delegacijų, būtent, kad šiuo metu nebūtų naudinga, jei Baltijos valstybių klausimą JTO iškeltų Amerikos delegacija, nes klausimas būtų paverstas "šaltojo karo" elementu, pakreipiančiu neutralių valstybių delegacijas neigiamai linkme. Daugelis kitų aplankyto atstovybių laikosi ne tik šaltai, bet ir ciniškai, pareiškiant, kad šiuo metu jos nepasiruošę tuo klausimu užimti tą ar kitą poziciją. Be to, daugelis valstybių delegacijų apie Baltijos Valstybių padėtį neturi nei mažiausio supratimo, gal išskyrus tik tai, kad jos yra Sov. S-gos teritorijos dalis...

Spraga, kuri jautėsi rezoliucijų komiteto darbe, nei dėl to kaltinant nei sumąžinant jo veiklos svorį, nuolat yra keliamas ir svarstomas ypatingai latvių centrinių organizacijų vadovybėje. Jei gi tos spragos nebūtų, nebūtų nei reikalo steigti BATUNO organizacijos (su prel. Balkūnu pirm.), kurios tikslas kaip tik ir yra — informuoti apie Baltijos tautas ir valstybes JTO delegacijas ir jas supažindinti su komunistinės okupacijos faktais, dokumentacija ir istorija. Latviai atvirai prisipažįsta (žiūr. Laiks bal. 2 d.), kad toje informacijos srityje yra "daug kas pavėluota, daug kas neteisingai supaprasta ir, daugeliu atveju, nenorėta suprasti".

Šiandien gal netiek svarbu gailėtis, kad daugelis JTO delegacijų mūsų padėties nežino ir nesupranta, kiek svarbu prisipažinti, kad prarasta daug laiko tokiai būklei išvengti. Liks valstybių atstovų, kurie nenorės liesti raudonosios meškos, bet tai dar nereikia, kad jiems nerūpi tikslai ir dokumentuota medžiaga apie Europos širdyje įvykusių tragedijų. Įvairių svarstytių klausimų eilėje Baltijos valstybių klausimas privalo būti gyvas, žinomas ir nenustumtas, tegul kol kas ir sunkiai įtraukiamas svarstytių klausimų dienvartėn.

Iš turimų duomenų, iš pasikalbėjimų su įvairių valstybių delegatais JTO, matosi, kad bendro susidomėjimo yra, tik pažiūrus į Baltijos valstybių problemą daug kur dar neišryškėjusios, daug kur įvairuoja pats klausimo iškėlimo principas, daug kur yra abejonių. Daug kur jaučiamas simpatija, daug kur santūrumas ir ryžto stoka. Pagaliau, ir pavergtų tautų atstovų ir organizacijų tarpe nevienodai vertinamas JTO forumas ir jo reikšmė išlaisvinimo byloje.

Klausimas nėra paprastas, tad ar reikia stebėtis, kad tų klausimų eilėje iškyla ir nuomonių įvairumas. (j. č.)

iamo, pono Jurgio Janušaičio. Nuosirdžiai dėkoju už dėmesį ir atmintį mano balso skambanti dainai ir operos menui. Esu sujaudinta ir laiminga, kad man buvo lemta, puikiai sužybė šviesia žvaigždele mano brangios tėvynės Lietuvos nepriklausomybės laimėjimo laikais. Skaitau sau už didžią garbę, kad turėjau laimės ir galimybių puikiai visur reprezentuoti, su dideliu pasisekimu garsinti ir gražinti Lietuvos vardą užsienio operose, bei svar-

K. Šimonio

Senovės pilaitė

PASTABOS IR NUOMONĖS

Kas iškels Lietuvos bylą Jungtinėse Tautose?

LEONARDAS VALIUKAS

Daugelis jau sutinka, kad Lietuvos bylą keltina Jungtinėse Tautose ir tai darytina nieko nelaikiant. Toli gražu nebuvo tokia padėtis 1961 metais, kai tą žygį pradėjome.

Geresnio laiko nesulauksime

Dar ir dabar pasigirsta kartkartėmis vienas ar kitas balsas, kad laikas nesąs pribrendęs tam klausimui. Visiems tiems atsakymą davė prieš trejetą metų senatorius Roman Hruska (R. — Nebr.), kalbėdamas lietuvių grupei Los Angeles mieste: "...Jau laukiate virš dvidešimt metų ir vis sakote, kad neatėjęs dar laikas kelti Lietuvos bylą Jungtinėse Tautose. Geresnio laiko nesulauksite. Baitkite kalbėti apie 'geresnį

laiką' ir imkitės darbo. Jau pats Lietuvos bylos iškėlimas Jungtinėse Tautose atneštų šiam reikalui nepaprastos naudos..."

Kas iškels mūsų bylą JT-se?

Kaip ten bebūtų, Jungtinėse Tautose JAV-bių balsas dar yra stiprus. Beveik visi laisvieji kraštai turi artimus ryšius su JAV-bėmis, nes daugeliui kraštų vis dar reikalinga vienokia ar kitokia Amerikos parama. Ir komunistiniai kraštai per daug nesiššiaisia prieš JAV-bes, — žinoma, ne iš pagarbos, o iš baimės.

Ne visada JAV-bės išeiina laimėtojos JT-se. Tačiau kiekvieno atveju, kai JAV-bės kelia kurį nors klausimą JT-se, gerokai išjudina šią tarptautinę taikos instituciją, ir Amerikos balsas nuskamba per visą pasaulį, surasdama nepaprastai daug pritarimo.

Pabaltijo kraštų laisvinimo reikalas — tai tik vienas iš daugelio JAV-bių rūpesčių. Amerika visad ten, Jungtinėse Tautose, turi "degančių reikalų". Rezoliucijoms Remti Komitetas jau penketą metų bando padaryti Pabaltijo bylą vienu iš "degančių reikalų" vi-suose JAV-bių užsienio politikos klausimuose. Pirmas laimėjimas buvo atsiektas 1965 metais, kai Atstovų Rūmai priėmė Lietuvos, Latvijos ir Estijos laisvinimo reikalą rezoliuciją. Komitetas siekia to pat ir JAV-bių Senate. Pravedus rezoliuciją ir Senate, bus galima "spausiti" JAV-bių vyriausybę prie sienos. Mūsų pusėje bus galingiausias krašto pasaulyje legislatūra — JAV-bių Kongresas. Su Kongreso norais skaitysis bet kuris JAV-bių prezidentas.

Pabaltijo kraštų bylą Jungtinėse Tautose norime pajudinti ne petijomis, ne demonstracijomis, o pačių amerikiečių rankomis, — kongresmanų ir senatorių pečiais. Kongresmanai vieni-balsiai yra pasisakę už Lietuvos bylos kėlimą Jungtinėse Tautose. Tikime, kad šiais metais ir senatoriai padarys tokį pat žingsnį. Jie tikrai tai padarys, jei tik to iš jų reikalausime.

Laukiame ir talkos ir paramos

Dideli dalykai nėra leng-

vai atsiekiami. Lietuvos bylos iškėlimas Jungtinėse Tautose yra nepaprastos apimties užsimojimas. Lietuvių masės su labai mažomis išimtimis tam žygiui pritaria ir jungiasi į darbą. Turime paskubėti. Skubinant reikia ir daugiau darbo rankų ir daugiau paramos. Kviečiu visus, kurie tik mūsų žygiui pritaria, ateiti į talką. Tos talkos, — darbo rankomis ir pinigine parama, — balandžio, gegužės, birželio, liepos ir rugpjūčio mėnesiais mums nepaprastai daug reiks.

Turėjome pesimistų praeityje. Dalinį laimėjimą atsiekė optimistai, nepagalėdami nei savo pastangų, nei laiko, nei pinigų. Neskaitlingą pesimistų grupelę paliekame ramybėje. Tegu jie ir toliau kalba apie "geresnį laiką"; tegu jie ir toliau sėdi rankas sudėję ir verkšlėna savo nelaimėmis savųjų tarpe. Laimėjimą šiais metais ir kitus laimėjimus ateityje atsieks tie pasiryžėliai, kurie pravedė Lietuvos laisvinimo reikalą rezoliuciją (H. Con. Res. 416) 1965 metais. Jų padedami atsieksime ir pilną laimėjimą.

Rezoliucininko atsiliepiamas

Rudolf Hess, pašalintas nuo politinio veikimo, kalėjimo vienuotėje sakęs kalbas pats sau. Bet po keleto metų monologai jam nusibodę. Susirado partnerį, savo buvusį fuereerį Adolfą, su kuriuo vedavęs ilgiausius pasikalbėjimus, kuriuose jis "kartu" nagrinėjęs trečiojo reichio nepasisekimus, savo ir fuereerio bei jų bendraminčių padarytas klaidas.

Paskutiniu metu žurn. Br. Raila tokiu partneriu pasirinkęs Vilią. Bet kadangi pats Raila jokia politika bent šiuo metu berods neužsiima, tai, žinoma, didžiausią kaltę už netikusį Lietuvos vadavimą meta jis Viliui. Tos pylos jis yra davęs ir kitiems veiksmams bei "tariniams", kurie tik tariasi kovoją už laisvę. Paskutiniu metu, neatsiliepiant Viliui, jis užšnekino ir L. Valiuką, pavadinęs jo vedamą akciją už Lietuvos bylos iškėlimą J. Tautose "bergždžia". Ne tikaš, bet ir visi, su kuriais man teko susitikti, neišskiriant nė vietos klebono nuoširdaus rezoliucijų akcijos pravedimo talkininko, buvome nustebinti tokia mūsų visų gerbiamo žurnalisto "logika". Visada gerėjau ir stebėjau si jo nepaprastą erudiciją, sąmoningumą ir kryptingumą, bet šį kartą jis, atrodo, iš didelio rašto išėjo iš krašto.

Pasitraukdami iš Europos, kur alijantai baigė mus" nuskryninguoti", numilitarinti ir numacinti, buvome nutarę tą lietuvišką kovą perkelti į šiaurės Atlanto. Visi žadėjome būti tautos ambasadoriais: visur ir kiekviena proga kelti Lietuvos bylą ir vesti propagandą prieš okupantą. Pamaniau, gal jau nusibodo tos rezoliucijos... Maniau, tylėsiu. Juk čia laisvė; kas ką nori, tą rašo. Nuomonė --

asmeniškai reikalas. Nors tokių žymių asmenų, kaip Raila, toks pareiškimas ir atstumia svyruojančius bei išsisukinėjančius nuokausius ir talkos, kurie tokiu pasiskaidymu tik ir laukia. Bet šį vakarą, sugraudintas misijonieriaus tėvo dr. Žilfraičio, kuris tarp kitų gerų darbų reikalavo kelti mūsų laisvės ir persekiojamos Bažnyčios Lietuvoje klausimą, kur tik įmanoma, nutariau atsiliiepti.

Jeigu bolševikų nusikaltimus turime aiškinti kiekvienam sutikimui, ar tai kaimynui, ar bendra-keleiviui, ar bendradarbiui, ar tai prie bažnyčios ir karčiamejoje, jau nekalbant apie mūsų sales, kur tai kėlėme iki lubų ar prie bokalo tarpe draugų, tai kodėl gi nedera to daryti JAV-bių kongrese, kai to reikalaujame visokiuose suvažiavimuose, seimuose, spaudoje, tarptautiniuose forumuose ir pagaliau masinėse demonstracijose ir pačiose J. Tautose. Tikriausiai bolševikai vietoj mus kolioje ir apšaukę rezoliucijų autorius fašistais, o rezoliucininkus -- naciais, galėtų tik pasidžiaugti, pasiskaitytą tokią mintį. Atsiet, Valiukas tokia "bezobrazija" užsiima. Tik pinigų iš žmonių vilioja. Gal kitam nė ant bonkos nelieta! Kodėl gi lįsti kongreso atstovams be reikalo į akis, jei iš to nieko neišeis ir su rezoliucininkais Lietuvos neišvaduosime. O gal, iš tikrųjų, būtų geriau pasiūsti kokį rezoliucininką kur nors prie Palangos su šautuvu, kaip vienas kritikas man yra kartą siūlęs. Jeigu toks kritikas man būtų pasisūlęs ginklanęšiu, gal būtų ir leidęsis tokiam "žygiui"...

Ką gi Raila siūlo Dirvoje (III, 28) vietoj šios akcijos. O gi steigti vaikų darželius, iš ko būsią daugiau naudos, negu iš tų rezoliucijų. Jeigu tinkamai pajėgiau įkasti šią mintį, tai išeitų taip: palikę politiką ateičiai, mokykline vaikų lietuviškai ir padarykime juos geresniais politikais, kaip Valiukas, Sidzikauskas... O šie jaunučiai Lietuvą tegu vaduos, Sakoma, geras mokinys pralenkia mokytoją. Duok Dieve, kad mūsų jaunėdį būtų gabesni politikai ir vadai, ko lyg ir norėtųsi linkėti jiems Jaunimo Metų proga. Seniau politika užsiimdavo subrendę žmonės. Dabar gi matome studentus ir net gimnazistus demonstruojant. O Raila siūlo remtis vaikų darželiais. Ką gi, pažangai!...

Be abejo, tai gera mintis. Ir būtų gera, kad pats Raila imtųsi iniciatyvos Los Angeles vaikų darželio pavyzdžiu suorganizuoti tokius darželius kiekvienoje lietuvių kolonijoje arba jis galėtų surasti tokią entuziastą šiam darbui. O kol tas įvyks, tai liks tik tuščios kalbos. Tuo tarpu gi Valiukas netik pats kalbėjo, siūlė Altui ir kitiems veiksmams šią rez. akciją, bet, tokių neradęs, pats ėmėsi darbo. Susirado talkininkų. Ir tai ne tušti žodžiai, o konkretus ir svarbus, daugiausia iki šiol pasitarnavęs Lietuvos propagandai, darbas.

Subanalinę k-to politinę akciją, jis siūlo komitetui "išgauti Amerikos kasmetinę pašalpą ar bent paskolą po milijoną dolerių eilei labai svarbių darbų atlikti". Nieko sau, nemažai! Gal tai gudresnė mintis už dr. Razmos, kuris renka milijoną, o palūkanas atiduoda tiems svarbiems kultūriniais darbams. Gi Raila nori milijoną pasiskolinti ir atiduoti jį visą lietuviųbei, o tik palūkanas gražinti bankui. Nemanau, kad rez. k-tas varžytųsi su LF-du, Antra, jau ir taip esame įsiskolinę iki ausų.

Puikl mintis, kurią jis toliau perša R. K-tui-tai reviduoti Jaltos dvasią. Bet šio k-to darbas juk ir yra tos dvasios dalies revidavimas!

Tuo tarpu patys rezoliucijų autoriai yra kitokios nuomonės. Paimsiu pavyzdžiu vietos kongresmaną F. Horton, kuris neseniai taip kalbėjo. "Pabaltijo klausimo iškėlimas J. Tautose yra ne mažesnės reikšmės, kaip ir Viet Namo, kurio reikalą ten kėlėme." Arba tokiai R. Vokietijai rtpi ten patekti, kuri neperseniai zondavo J. Tautų atstovus. Tai kodėl mes turime tylėti?

Atsiminkime, kad rusai propagandai skiria milijonus! Mums prikišama, kad kongreso atstovai įneša rezolucijas, kad gautų balsų ir populiarumo. Tai tiesa. Jie padeda mums, o mes juos palaikome. Ar čia kas blogo? Propaganda gauname palyginti už menkas pas-tangas. Tiesa, yra senatorių bei kongresmanų, kurie ir po didelių pastangų, mūsų didelio spaudimo, to nepadaro.

(Nukelta į 4 psl.)

DĖKUI, KAD NEUŽMIRŠTAT

Visiškai nesitikitai man teko skaityti "Dirvos" laikraščyje tipusį, viešą, labai nuosirdų, šūtą žodį apie mane, gerbiamo, man nepažįs-

BOSTONO MODERNUSIS TEATRAS

Jaunimo Metų nuotaikomis užsikrėtus, Bostone susikūrė Modernaus Teatro grupė, kurią daugumoje ir sudaro jaunimo atstovai. Jiems vadovauja Beatričė Kleizaitė-Kerbelienė.

Bostono Modernus Teatras savo pirmajam pastatymui pasirinko žymaus amerikiečių autoriaus Thornton Wilder veikalą "Mūsų miestas". Šis veikalas su dideliu pasisekimu buvo statytas didžioje Europos ir Amerikos scenoje, gi dabar pirmą kartą lietuvių kalboje jį matysime balandžio mėn. 30 d., 7:30 val. Lietuvių Piliečių Sąjungos auditorijoje, So. Bostone.

Nežiūrint, kad veikalas rašytas amerikiečių autoriaus ir vaizduoja gyvenimą mažame N. H. miestelyje, savo tema jis universalus. Jame parodoma žmogaus

Bostono susiorganizavęs lietuvių modernus teatras repetuoja "Mūsų miestelis". Prieky Gytis Gavelis ir Nijolė Vaičiūtė. Antrojo eilėje: Nijolė Žygienė, Norbertas Lingertat, Valė Vakauzaitė ir Inga Daukaitaitė. B. Kerbelienės nuotrauka

buitis nuo gimimo iki karto lentos, su visais jo džiaugsmiais ir sielvartu, su meile ir skausmu. Tai bet kurioje žemės dalyje gyvenančio žmogaus gyvenimas pastatytas prieš amžinybę, kontrastu su bejausme mirtimi. Tai veltui išeikvoto gyvenimo paveikslas, kurio tragedija glūdi žmonijos nesugebėjime jį suprasti ir įvertinti. Nežinodami, nepajusdami gyvenimo vertės, miestelio gyventojai savąsias dienas banaliai leidžia, retai kada beiškildami virš kasdieniško ribų. Veikalo pagrindinė mintis rodo, jog tik mirtis atneša gyvenimo įvertinimą ir suvartimą. Šiai minčiai išvystyti autorius naudoja įvairias priemones, konvencijas ir pasakojimo metodus.

Pasirinkęs struktūrą ir formą, aiškiai iliustruoja pagrindinę mintį. Pirmajam veiksmui parodo dieną mažame miestelyje trijuose epizoduose: rytmetį, popietį ir vakarą. Antrasis veiksmas jau rišasi su meile ir vedybomis, o trečiasis — mirtimi.

Pomirtinis gyvenimas yra autoriaus pasirinkta priemonė perdavus pačią mintį. Veikalo pagrindinė veikėja Emilija (Nijolė Garlaitė-Žygienė) grįžta iš mirusiųjų pasaulio į gyvenimą, tam kad jį vėl iš naujo pergyvenų ir jį atranda, jog ne vien gyvena, bet ir mato save gyvenančią. Ji mato akus ir nežinios gyvenančius žmones, skubančius per kasdieninius rūpesčius, nepasiruošiusius nei valandėlės laiko, kad pažvelgtų ir įvertintų nuostabius

dalykus, kuriuos pasaulis patiekia. Čia ji mato savo šeimą gyvenančią nežinojime ir tamsoje; jie per daug užsiėmę kasdieniniais namų ruošos darbais ir smulkmenomis, kad nesugeba pažvelgti viens į kitą.

Emilija supranta, kaip nedaug ji gyvenimą vertino. Dabar ji pamato visus gražius dalykus, bet jau per vėlu. Nebegalėdama ilgiau pakelti matant gyvuosius grumiantis tamsioje su gyvenimu, dar paskutiniu žvilgsniu pažvelgusi į visą ką mylėjo: mažą miestelį, namus, tėvus, tikslinius laikrodžius ir saulėgrąžas daržė, verkdamas atsiseikina sakydama, kad pasaulis per daug nuostabus, kad būtų suprantas. Ji grįžta atgal į kalnelio kapyną — mirusiųjų pasaulin, kur žmoniškom aistrom vietos nėra.

A. Diržys suapžindina skaitytoją su tais garbingais tautos veteranais, korporacijos garbės nariais, iškeldamas jų nuopelnus, apibūdindamas kiekvieno skirtingą gyvenimo kelią ir būdą siekiant to paties idealo — laisvės ir nepriklausomybės savo tautai. Kiekvienas iš jų skirtingą kultūrinį kraitį yra įdėjęs į bendrąjį lietuvių tautos lobyną.

Pagal alfabetą pirmiausia skaitome apie B.K. Balutį, kurio turtinga biografija netilptų šiame rašinyje, bet A. Diržys kiekvieno garbės nario biografiją sugeba iškelti jų nepaprastą pasiaukojimą ir sugebėjimą veikti įvairiuose tautinio gyvenimo momentuose.

Štai 1918 m. didžiąja lietuvių seime New York'e, kur dalyvavo 1100 atstovų, partinių ginčų įkarštyje Seimo pirmininkas pakvietė Balutį pasakyti savo nuomonę. Jam pasirodžius tribūnoje, vienį pradėjo ploti, kiti švilpti. Balutis šį momentą užbaigė sąjūmą: "Jūs, mano draugai kairėje, neplokkit, nes čia susirinkome laisvinti Lietuvos, o dešinėje laisvės neišplovėme; Jūs gi, mano bičiuliai dešinėje nešvilpkite, nes tuo galime tą laisvę tik prašvilpti."

"Nuo Lietuvos kūrimo žemėlapyje iki Lietuvos kūrimo tikrovėje Balutis eina Lietuvos istorijon, kaip vienas nuosekliausiaiėjusių mūsų tautos sūnų ištikimybės keliu. Ta ištikimybė išugdė jame tą vidinį dvasinį darnumą, ir jis tapo tauraus pavyzdžiumo žmogumi. Balutis per visą gyvenimą nuo jaunystės iki garbingų 80 metų amžiaus išvarė ilgą ir tiesią lietuviško darbo vagą," — rašo A. Diržys. (25 psl.)

Kan. Juozas Turno-Vaižganto asmenybę ryškiausiai nusako jo paties žodžiai:

"Ir tapau savosios visuomenės tarnas; ne, dar daugiau — jos vergas, dėl jos metų metais nebe-matęs, kaip skaisti saulutė šviečia ir džiugina. Kur tik kas man liepė eiti,ėjau, neatsiklausdamas, kas jį įgaliojo man liepti: bet tik visuomenės labui. Eėjau, dirbau be atodairos, laiku nesumetęs, ar aš tam kvalifikuotas."

JIE BYLOJA... (2)

E. Čekienė

Jau pati antraštė sako, kad šiame Korpi Neo-Lithuania leidinio skyriuje metamas žvilgsnis į praeitį, su kuria mus labai įdomiai, gyvai ir talentingai su-pažindina to skyriaus autorius ir viso leidinio redakcinės komisijos pirmininkas Antanas Diržys, pristatydamas korporacijos garbės narius pradedant šiais žodžiais:

"Korporacijos tiksluose pirmoje vietoje stovi: "Lietuvių tautos didybė". Ta didybė pasiekia, kai tauta kūrybinga. Kultūros pobūdį ir kryptį formuoja iškilūs asmenys, juntą tautos esmę ir dvasią. Tie asmenys savo pasiaukojimu, darbais ir nuopelnais išskyla kaip vadai, tauta juos seka."

Neo-Lithuania savo tautos vadų mintimis ir jų pavyzdžiuoju gyvenimu sekdama, ne tik naudoja si jų dvasiniu lobiu, bet stengiasi toms iškiloms asmenybėms reikšti pagarbą nuolatiniu ir pastoviu jų įvertinimu. Nusipelnusiame asmeniui korporacijos giliausia pagarba išreiškiama garbės nario pavidalu," — rašo A. Diržys.

Neo-Lithuania garbės nariais yra: kan. Juozas Turnas-Vaižgantas, dr. Jonas Basanavičius, inž. Petras Vileišis, Bronius K. Balutis, Antanas Smetona, Jonas Jablonskis ir prel. Jonas Mačiulis-Maironis. Iš jų tik B.K. Balutis tebėra gyvas. (15 psl.)

A. Diržys suapžindina skaitytoją su tais garbingais tautos veteranais, korporacijos garbės nariais, iškeldamas jų nuopelnus, apibūdindamas kiekvieno skirtingą gyvenimo kelią ir būdą siekiant to paties idealo — laisvės ir nepriklausomybės savo tautai. Kiekvienas iš jų skirtingą kultūrinį kraitį yra įdėjęs į bendrąjį lietuvių tautos lobyną.

Pagal alfabetą pirmiausia skaitome apie B.K. Balutį, kurio turtinga biografija netilptų šiame rašinyje, bet A. Diržys kiekvieno garbės nario biografiją sugeba iškelti jų nepaprastą pasiaukojimą ir sugebėjimą veikti įvairiuose tautinio gyvenimo momentuose. Štai 1918 m. didžiąja lietuvių seime New York'e, kur dalyvavo 1100 atstovų, partinių ginčų įkarštyje Seimo pirmininkas pakvietė Balutį pasakyti savo nuomonę. Jam pasirodžius tribūnoje, vienį pradėjo ploti, kiti švilpti. Balutis šį momentą užbaigė sąjūmą: "Jūs, mano draugai kairėje, neplokkit, nes čia susirinkome laisvinti Lietuvos, o dešinėje laisvės neišplovėme; Jūs gi, mano bičiuliai dešinėje nešvilpkite, nes tuo galime tą laisvę tik prašvilpti."

"Nuo Lietuvos kūrimo žemėlapyje iki Lietuvos kūrimo tikrovėje Balutis eina Lietuvos istorijon, kaip vienas nuosekliausiaiėjusių mūsų tautos sūnų ištikimybės keliu. Ta ištikimybė išugdė jame tą vidinį dvasinį darnumą, ir jis tapo tauraus pavyzdžiumo žmogumi. Balutis per visą gyvenimą nuo jaunystės iki garbingų 80 metų amžiaus išvarė ilgą ir tiesią lietuviško darbo vagą," — rašo A. Diržys. (25 psl.)

Kan. Juozas Turno-Vaižganto asmenybę ryškiausiai nusako jo paties žodžiai:

"Ir tapau savosios visuomenės tarnas; ne, dar daugiau — jos vergas, dėl jos metų metais nebe-matęs, kaip skaisti saulutė šviečia ir džiugina. Kur tik kas man liepė eiti,ėjau, neatsiklausdamas, kas jį įgaliojo man liepti: bet tik visuomenės labui. Eėjau, dirbau be atodairos, laiku nesumetęs, ar aš tam kvalifikuotas."

Vaižgantas šventino korporaci-

jos namų statybos kartinį akmenį. Jis šventino Vytauto Didžiojo bažnyčioje korporacijos vėliavą ir tą pačią dieną buvo išrinktas pirmoju korporacijos garbės nariu. Jis pašventino ir pastatytus korporacijos namus 1928 m... Kiek jis mus mokė! Ir kiek jis mus barė!...

J. Turno-Vaižganto gyvybei užgesus jį lydėjo visi: nuo moksleivio iki kareivio, nuo eilinio piliečio iki Respublikos Prezidento. Minioj girdėjosi žodžiai: laidoja, kaip karalių..." (28 psl.)

Tai mūsų korporacijos pirmasis garbės narys, tai nemiršantis pavyzdys ne vien korporacijos nariui, bet ir visam dabartiniam ir ateities lietuvių jaunimui.

Kitas garbės narys dr. Jonas Basanavičius visą gyvenimą pašventęs savo tėvynei net ir pačia likimine prigimtimi suaugęs su tauta. Jis gimė 1851 m. lapkričio 23 d., Lietuvos kariuomenės atkūrimo dieną, o mirė 1927 m. Vasario 16-ta — Lietuvos nepriklausomybės atgavimo dieną.

Inž. Petras Vileišis — tai lietuviško spausdinto žodžio magnatas, kuriam lygaus nėra. Išmintimi ir pinigais lietuviškai knygai jis yra atidavęs dosniausią auką.

O apie Joną Jablonskį A. Smetona sakė: "Kiti grįžo laisvon Lietuvos sveiki, Jablonskis grįžo ligonis. Kaip Prometėjus, atnešęs kalbos, rašto šviesą, pats liko prikaltas prie kėdės." Apibūdinamas jo asmenybė A. Diržys šiame leidinyje rašo:

"Kai korporantai jį, prikaltą kėdėje aplankydamas, jis savo negalioje atjaunėdavo, darydavosi šnekas, būdavo kupinas patarimų ir pamokymų, kaip reikia mylėti savo tėvų kalbą, tą didį turtą, atsiųstą iš amžių glūdomos, didysis mokytojas J. Jablonskis ir šiandien gali būti geriausias pavyzdys (36 psl.)."

Kaip garbės narys Antanas Smetona taip gi trumpai paminėtas, kaip turintis kitokių užsimonimų bei talentų ir pasiaukojimo tautai žmogus, nes plačiau apie jį yra jau atspausdinta A. Merklio parašyta didžiulė knyga. Apie jį Turnas-Vaižgantas taip pat silepia: "Petrapilio lietuvių studentų draugijoj A. Smetona buvo gyviausias ir darbščiausias narys".

"Neturtas, vilko bilietas, trėmimas ir net kalėjimas už gabenimą uždraustų knygų A. Smetonof brandino ir grūdino vyrą, kuris nei pabunga, nei pasidūda rusų žandarui. Jis, mato, kaip ir kiti plačiuosius svetimus kelius, bet pasirenka tik savo tautos — lietuviškąjį kelią. Jį radęs, nenukrypdamas į šalis juo žengia. Ir žengia pirmas Antanas ir iš kauptų byloja, kokie turime būti ir kaip turime dirbti." (39 psl.)

O Joną Mačiulį-Maironį apibūdina R. Spalis, kurio keletą būdingesnių bruožų pravartu išdėmėti:

"Maironis buvo neeilinė asmenybė, jo talento ir jėgos nei bėgantis laikas, nei okupacijos nenumarino ir nenumarins. Priešingai, didi Maironio dvasia ir po šimtmečio nuo jo gimimo kyla iš rytų, lyg milžiniškas šešėlis, savo nebylia kalba klausdamas dalykų, kuriuos nedrįstumėm atsakyti.

Maironio didingumas vertintinas ne vien kaip istorinė vertybė. Daug turime istorinių žmonių, kurie iškilo kaip rašytojai, poetai, ar tai žaisdami ar sekdami kitus, ar tapę didelio reikalo patriotais. Maironis išsiskiria iš jų visų savo nuostabių talentu, kuris sudarė jam pagundų ir pavojų atplyšti nuo tautos kamieno. Tada turė-

mėm tik lietuvių kilmės poetą, kaip turime Milašį, Baltrušaitį, A. Mickevičių bet ne tautinio atgimimo poetą, tautos epochos poetą..." (46 psl.).

Lietuvių tautos atgimimo dainius Maironis Korpi Neo-Lithuania garbės nariu išrinktas 1928 m. gegužės 11 d. Korporaciją jis mylėjo ir buvo su ja suaugęs. Tai asmenybės, palikę gilius pėdsakus lietuvių tautos istorijoje, kurie kaip šviesūs tautos pragiedruliai stovėjo mūsų anų laikų jaunimo priešaky, palikę neišdildomą pavyzdį ir šių dienų jaunimui.

(Bus daugiau)

HELP WANTED MALE

HYDROTEL OPERATORS
For new 120" Hydrotel. Day and night shift.

DIE CAST DIE MAKERS
Top wages. All fringe benefits. 58 hours a week. Only men experienced in building die cast dies or plastic molds need apply.

REBMANN PRODUCTS CORP.
12265 Dixie Ave. 3 blks W. of Telegraph and 1 blk N. of Plymouth. 313 — 538-6666. (88-45)

JOURNEYMEN BRIDGEPORT OPERATORS
BENCH LEADERS
ENGINE & TURRET LATHE OPERATORS
Steady work. Full fringes, top rates.
SHIELD TOOL & ENGINEERING
23261 FENKELL
313 — KE 1-5050 (37-46)

MACHINE HAND DIE MAKER
Journeyman. All around. Steady work.
BEEM DIE & MACHINE CO.
1975 Clay
Detroit, Mich.
313 — 873-2307 (41-47)

Automatic Brown & Sharp Screw Machine Operators and Set-Up Men
Top wages, overtime, paid vacations, insurance, holidays.
MEIER SCREW PRODUCTS
19361 SHERWOOD
313 — FO 6-2850 (42-44)

WANTED AT ONCE 1st CLASS SKILLED MACHINISTS
All around machine operators. Steady employment, lots of overtime.
JAY MACHINE & TOOL CO.
313 — WE 3-7436 (42-55)

EXPERIENCED DIE CAST DIE REPAIRMEN DIE CASTING CHECKERS
Steady work for qualified men. Union shop. Fringe benefits.
GENERAL DIE CASTING CO.
10750 CAPITAL
OAK PARK, MICH.
313 — 564-6230 (44-53)

WANTED AT ONCE JOURNEYMEN TOOL AND DIE MAKERS

Immediate opening for experienced personnel. Good starting rates, all fringe benefits paid by company. Apply Employment Office

AMERICAN-STANDARD
Air Conditioning Division
Woodford Ave. Elyria, O.
An Equal Opportunity Employer

Rezoliucininko atsiliepimas

(Atkelta iš 3 psl.)

Nėra paslaptis, kad šio žygio kritikai mano, kad laikas dar neatėjęs, kad dirva neparuošta, ir jeigu pavyktų mums tas klausimas iškelti, tai būtų nelaimė, nes J. Tautos neigiamai nubalsuotų ir mūsų byla, atseit, būtų palaidota. Neteko mūsų spaudoje matyti į tai atsakymo. O jis yra labai paprastas: i jį duoda mums R. Kinijos pavyzdys. Ką gi ji daro, kai jos klausimas nubalsuojamas. O gi sekančiais metais vėl kelia jį iš naujo. Tiesa, kad nelengva bus privatiems asmenims prasilausti į J. Tautos, bet kodėl gi visos organizacijos negali bent po laiškuotį parašyti J. Tautos, jų ambasadariams? Užgirtina N. Yorko žygio vyrų graži iniciatyva ir paskirta jų 300 dol. auka R. K-tui, Sveikintinas Batunas! Negaliu sutikti su mielu Raila, kad šis mūsų "sturmavimas", kuris viena dieną atkreips dėmesį didžiosios spaudos ir bus pamatytas fotoreporterių, tuo tik pasibaigtų ir liktų be pėdsakų.

Jeigu mums nepavyktų praversti rezoliucijos senate, reikės vėl pradėti nuo apačios. Tik pasiryžimas, kantrybė ir patvarumas atneš laimėjimą! Kai atominis karas pasidarė per daug pavojingas, J. Tautos, reikia manyti, liks vienintelė pavergtųjų viltis. Tad vieninai ir energingai siekime prasilausti į J. Tautos su savo byla.

Kadangi žurn. Railos mintys, kur jis, toliau ir kituose savo straipsniuose kalba apie kultūrinį ir politinį primatą bei Viliui siūlomas reformas, yra labai įdomios ir vertos mūsų platesnės spaudos dėmesio, aš bandysiu atsilausti į jas netrukus. Su gilia pagarba.

Juozas Jurkus

Naturally

SUPERIOR SAVINGS

SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and REMODELING LOANS
INSURED SAVINGS

NAUJA BALFO VALDYBA

Balfo Clevelando skyriaus susirinkime, įvykusiame š. m. balandžio 1 dieną buvo išrinkta nauja valdyba, kuri pasiskirstė pareigomis sekančiai: Ed. Steponavičius — pirmininkas. Telef. FA 1-5906. A. Gailiūšis — vicepirmininkas, A. Puškoriūtė — sekretorė, V. Akelaitis — kasininkas, A. Banys — socialiniams reikalams.

Jonas Pečiulaitis, senosios kartos lietuvių imigrantas, mirė Clevelande ir palaidotas Kalvarijos kapinėse šeštadienį, balandžio 16 d., atlaikus mišias šv. Jurgio parapijos bažnyčioje.

Laidotuvių rūpinosi Jakubs & Son laidotuvių įstaiga, 936 E. 185 gt.

Clevelando Jaunimo Metų Komitetas dar vis renka aukas Jaunimo Kongresui ir ieško globėjų jaunimui atvykstančiam iš kitų kraštų. Jeigu komiteto nariai dar Jūsų neaplinkė, maloniai prašome kreiptis į juos su savo auka ar pažadu globoti atvykstančius. Komiteto nariai yra: pirmininkas D. Kižys, B. Pau-

Solistė Aldona Stempužienė ir muzikas kompozitorius Darius Lapinskas gegužės 7 d. Dirvos baliuje Clevelande išpildys meninę programą.

**AR JAU TURITE KVIETIMUS
AUKŠNIAI DIRVOS BALIUI?
PATS LAIKAS DABAR JUOS PIRKTIS!
KAIP IR KUR JUOS GAUTI, PATIRSITE DIRVOJE**

tiesnytė, D. Bartuškaitė, E. Augustinavičiūtė, N. Kuncaitytė, N. Sabataitytė, J. Šenbergas, M. Leknickas, R. Minkūnas, F. Eidintas, P. Mikšys.

JAUNIŲ KREPŠINIO PIRMENDBĖS

Balandžio 2 ir 3 d., Clevelande įvyko 1966 š. Ameri-

rikos Lietuvių Jaunių Krepšinio Pirmenybės, sutrauktosios 7 komandas jaunių A klasėje ir 6 komandas jaunių B klasėje.

Jaunių A klasėje nugalėtojais išėjo pernykštis meisteris — Chicago LSK Aras, baigmėje įveikęs didelę pažangą padariusią Cicero Ateitį, laimėdami LB Clevelando II-sios apylinkės dovaną.

Jaunių B klasėje nugalėjo irgi pereitų metų nugalėtojai, Cicero Ateitis, baigmėje parklūpydami Chicago ASK Lituanią. Laimėtojams teko LB Clevelando I-sios apylinkės dovaną.

Pirmenybės rengė Clevelando LSK Žaibas. Globojo

— LB Clevelando I-ji ir II-ji apylinkės.

Pirmenybės uždariant, LB vardu žodį tarė ir dovanas įteikė LB Clevelando II-sios apylinkės pirmininkas P. Mikšys.

ŠALFAS S-gos Centro Valdybos vardu sveikino virepirmininkas Tėvas Paulius Baltakis O.F.M.

ŠALFAS S-gos Krepšinio Komiteto vadovas Dr. R. Gaška, kuris buvo pirmenybių Vyr. Teisėjas, pasiskelbė š. A. Lietuvių jaunių krepšinio rinktinę, kuri atstovaus lietuviams 1966 m. š. A. Pabaltiečių Krepšinio pirmenybėse, š. m. gegužės 7-8 d. Toronte.

Apgailėstautina, kad labai kuklus žiūrovų būrelis sekė varžybas.

• Nedelskime ilgiau ir padidinkime savo gyvybės draudimą, kol dar nėra vėlu. Dėl informacijų skambinkite prityrusiam draudimo atstovui — V. Giedraičiui tel. 944-6835.

J. P. MULL-MULIOLIS REALTOR

Didelis pareikalavimas a vienos ir dviejų šeimų namų šv. Jurgio ir šv. Vito rajone. Norintieji parduoti skambinkite UL 1-6666.

Lietuviai bendradarbiai:

Alg. Dailidė ir Ant. Mikoliūnas

15969 Euclid Ave.
UL 1-6666

Skaityk ir platink
DIRVĄ

HELP WANTED MALE

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St.
341-1700

A Subsidiary of PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components

KELLER-HYDROTEL

Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

GAUSITE GERA VALANDINI ATLYGINIMA IR VISUS PRIEDUS.

Interviewing Hours 8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL 341-1700

for an interview convenient for you.

An Equal Opportunity Employer

Rusiškos mašinos nepavadoja rankų darbo

Komunistai biurokratai, įtikinėdami kolchozinės sistemos pranašumu, visada pabrėžia, kad bus išnaikinti visi varginantieji rankų darbai, nes žmogaus ir arklio jėgą pavaduosiančios mašinos.

Kitaip kalba praktikai. Šiaulių rajono Gilvyčių sovchozo direktorius A. Žukas Tiesoj (1966/66) tiesiai pareiškia, kad su traktoriais pusė bėdos, bet visos kitos mašinos (kuriomis biurokratai didžiuojasi) visiškai netikusios ir nieko jos nepavadoja: "Be išankstinio 'kapitalinio' remonto su šiomis mašinomis į lauką negali važiuoti".

Ūkio direktorius kaltina mašinų gamyklas. Paminėjęs visos eilės (Rusijos gamyklose pagamintų) mašinų vardus, sako, kad jas gavus, "beveik visada tenka iš naujo pervirinti kai kurias siūles, glaudžiau suriešti plokštumas, pakeisti krumpliaračius bei žvaigždračių padėti, permontuoti neteisingai pritvirtintus guolių korpusus, kai kada net pakeisti metalo rūšį. Šiokiems darbams reikia turėti specialią mechanizatorių brigadą ir geras dirbuvės".

Ne veltui kiti siūlo, kad Lietuvoj ar kur nors kitur Pabaltijy būtų steigiamas specialus žemės ūkio mašinų fabrikas gaminti Baltijos kraštams tinkamas mašinas. Bet be Maskvos leidimo tokio fabriko įsteigti negalima, o Maskvoj toks dalykas į planus neirašytas. (ELTA)

RAS, AR NERAS ŽIBALO LIETUVOJ?

Vėl skelbiama, kad Lietuvoj gali būti žibalo (naftos) šaltinių. Esą, tyrinėjimų metu aptikta Latvijoje, Lietuvoj ir Mažojoje Lietu-

voj (vad. Kaliningrado sriety) žibalo pėdsakų ir net kiek švaraus žibalo. 90-ties tūkstančių kvadratinį kilometrų plote (įskaitant ir dalį Baltijos jūros ploto) spėjama galint būti milijonus tonų žibalo-naftos atsargų. Bet lietuviai inžinieriai laikraščiuose tebesiginčija — reikia ar nereikia statyti Lietuvoj naftos valymo įmones. Jos, mat, manomos statyti iš kitur atvežamai ar vamzdžiais atsiunčiamai naftai. (ELTA)

SPORTAS

• Didelius laimėjimus iš Detroito atsivežė Toronto Vyčio narė V. Nešukaitytė, laimėdama net keturis meistrų titulus atvirose JAV stalo teniso pirmenybėse; moterų baigmėje ji nugalėjo New Yorko atstovę B. Chotras 21:13, 11:21, 21:12, 21:18. Žaisdama moterų dvejetą su B. Kaminski iš Baltimorės ir mišrų dvejetą (žaidė su M. Radow taip pat iš Baltimorės) ir mergaičių iki 15 metų, Violeta dar pridėjo tris titulus. Keturiolikametė lietuvaitė, be Kanados meistro vardo, tapo absoliuti S. Amerikos kontinento čempionė. Tai didelė garbė ne tik Kanados, bet ir viso pasaulio lietuviams.

• Kanados SA pirmenybėse Aušros jaunieji krepšininkai nugalėjo Rochesterio Sakalą 91:17.

• JAV vidurinių vakarų Sporto Apygardos krepšinio pirmenybėse B ir C grupėse nugalėjo Cicero Ateitis, o A grupėje laimėtoju išėjo Chicago Neriš, baigmėje įveikdama Lituanią 81:77.

• Kovo mėn. 22 d. Hamilton mirė vietos LSK Kovas pirmininkas a. a. Kazimieras Stanaitis.

• Vilniškis Sportas kovo mėn. 17 d. vėl patalpino iš-eivijos sporto žinias. Anksčiau buvo dedami inicialai, tačiau šį kartą jų nėra. Deja, autorius yra labai "aiškus", nes mini Vienybę, Vilnį ir jose patalpintas sportines žinias.

PAVERGTOJI LIETUVA

Vilniaus U-to tinklininkės Gdinėje įvykusiose žaidynėse, dalyvaujant lenkų AZS, Sofijos ir Prahos komandoms, užėmė trečią vietą.

Leningrado uždaroje patalpose K. Orentas 5 km. bėgime buvo antras, parodydamas 14 min. 1,6 sek. laiką.

Kauno žalgirietės nugalėjo Sov. Sąjungos moterų rankinio meistrę 14:9 ir 15:11.

Europos moterų stalo teniso pirmenybėse Anglijoje už Sov. Sąjungą žais Laimutė Balaišytė, buv. nepriklausomos Lietuvos sportininkės Br. Vitartaitės-Balaišienės dukra. K. B.

The Stroh Brewery Co., Detroit 26, Michigan

**POP SOME CORN...
POP SOME STROH'S
GREAT TOGETHER!**

STROH'S
Bohemian
STYLE
BEER

SERVED WHEREVER QUALITY COUNTS

THE STROH BREWERY CO.
DETROIT, MICHIGAN

Niekas taip neiškelia maisto vertę kaip išimtinai liepsnoje darytas Stroh's skonis. Sekantį kartą, kai patieksite užkandžius — kuo besigardžiuodami — patiekite su šaltu Stroh's alumi. Tai skonis, kurį kiti alūs norėtų turėti.

Stroh's

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

CHICAGO

• Pianistė Birutė Smetonienė koncertuos balandžio 24 d., 4 v. p. p. Chicagoje, J. Centre. Programai parinko W. H. Mozarto, Beethoveno ir Schumanno kūrinius. Koncerto Chicago visuomenė nekantriai laukia, nes su viešnia iš Clevelando koncertuos ir visų mėgiama pasiilgta solistė Prudencija Bičkienė. Akomponuoja muz. A. Kučiūnas. Koncertas žada būti tikrai aukšto meninio lygio. Reikia tikėtis, kad Chicago visuomenė proga išnaudos ir ateis pasigėrėti dviejų muzikų ir dainų pasišventusių solisčių išpildomais kūrinių.

• Neo-Lithuania orkestras visus linksmins balandžio 23 d. Margučio pavaros baliuje, Western Ballroom salėje, Chicagoje. Visi kviečiami atsilankyti. Pradžią 8 val. vak. Staliukų rezervacija atliekama Margutyje, 6755 S. Western Ave. Telefonas GR 6-2242.

• Mergaičių Stovykla Dainavoje, vedama Putnamskių seselių, prasidės lie-

pos 17 ir baigsis liepos 31 d. Savaitės mokestis 25 dol. Bus autobusas, kuris nuvežs mergaites iš Chicago. Registruokitės pas S. Endrijonienę 6914 So. Talman Ave., telef. WA 5-2221, arba pas D. Augienę 6508 So. Talman. Telef. PR 8-8534.

BOSTON

PAS BOSTONO SKAUTES

Balandžio 2 d., Tarptautiniame Institute Bostone, Baltijos tunto vyresnės skautės bei židinetės pravėdė tos institucijos kas mėnesį ruošiamą "Open house".

To vakaro metu vyko lietuviškų liaudies meno dirbinių parodėlė. Programą atliko solistas B. Povilavičius ir komp. J. Gaidelis. Vaisių stalą pripildė naminiai kepsniai. Skautės, to vakaro šeimininkės, pasiūšusios tautiniais rūbais, atliko savo pareigas ir susilaukė didelio susidomėjimo gintaro dirbiniais, margučiais, bei kitomis liaudies puošmenomis. Spaudos stalas su Lietuvos žemėlapiu iššaukė gyvas diskusijas su kai kuriais Lietuvos kaimynais...

• Baltijos tuntas nupirko visoms savo registruotoms narėms naujas uniformines kepuraites. Jos bus išdalintos vienetų sueigose.

• Baltijos ir žalgirio tuntų sueiga įvyks balandžio 30 d., šeštadienį, 5:30 val. p. p. būklo patalpose. Dalyvaujame uniformuoti ir punktualiai!

• Balandžio 23-24 dd. abiejų tuntų skautai pakviesti šv. Jurgio sueigai

Bostono skautės D. Venckutė, V. Leščinskaitė, V. Vakauzaite ir A. Labuckaitė Tarptautiniame Institute suruoštojo parodoje prie lietuviškų rankdarbių stalo.

PADĖKA

Mirus mūsų brangiam vyrui ir tėvui
A. A.

VLADUI BUKAVECKUI

nuoširdžiai dėkojame visiems Jį lankiusiems koplyčioje, palydėjusiems į amžiną poilsio vietą, šv. Mišių aukas, gėles, užuojautas ir pareikštą pagūdą liūdesio valandoje.

Gili padėka Dr. V. Taurui už rūpestingą globą velionies ilgoje ir sunkioje ligoje,

Kun. A. Stašui už didelę moralinę paramą velioniui ir šeimai.

Brangiam giminaičiui Kun. Č. Olšauskui už gedulo mišias ir palydėjimą į kapines,

P. R. Skipičiui už šiltus atsisveikinimo žodžius universiteto draugų ir lietuvių teisininkų vardu,

P. J. Talalai ir p. V. Račkauskui už nuolatinę kolegiskumą velioniui ir jo pagerbimą spaudoje.

Karstanešiams: p. J. Gudauskiui, p. K. Smolenskui, p. V. Račkauskui, p. J. Vaičiūnui, p. A. Tornau, p. V. Žemaičiui.

Dėkojame p. Evans už rūpestingą laidotuvių sutvarkymą.

Žmona, dukterys ir sūnus

pas Kennebunk'o skautus Maine.

• Baltijos tuntas iš savo izdo aukojo: per Socialinį skyrį \$20.00 — Sibire esantiems skautams remti, \$20.00 — gerajam darbeliui (Vokietijoje ir kitur pašalpos reikalingiems), \$25.00 — Jaunimo Metų Kongresui. (in)

LOS ANGELES

LEONO ir MARIJOS KANČIAUSKU sūnus Vytautas, vos vienerių metų amžiaus, turbūt bus jauniausias Lietuvos Fondo narys, įrašytas su 100 dolerių įnašu. Kančiauskai Los Angeles mieste turi foto studiją.

BALFO ŽINIOS

BALFAS SUTAUPĖ 18,000 DOLERIŲ.

Sausio-kovo mėnesiais, 1966 metais, Balfas turėta 42,403 dol. pajamų o išleista tik 24,264 doleriai. Taigi "sausėnėms" dienoms atliko dar 18,139 doleriai. Reikia čia pažymėti, kad beveik visų vietovių rinkliavos jau prišistos, vasaros mėnesiai būna ne tik gamtoj, bet ir Balfui sausi, o šalpos darbai nesustabdomi ir vasarą, tad tos liekanos išsirps kaip cukrus.

TRIJŲ MĖNESIŲ PAJAMOS!

Balfas sausio-kovo mėnesiais gavo bendrai šalpai 32,350 dol., Vasario 16 gimnazijai 7,073, Sauležiečių gimnazijai 1,380, Nario mokykloms suaukoti 8,453 dol. Virš tūkstančio dolerių išsiusta pinigais Vokietijos lietuvių šalpai, 1,482 doleriai sumokėta paštui už 342 įvairias individualios šalpos siuntas. Taip pat per 500 dolerių išsiusta pinigais į įvairius kraštus.

PENKIOS BALFO ŠALPOS SIUNTOS KASDIEN!

Sausio-kovo mėnesiais Balfas išsiuntė 342 įvairius siuntinius į dešimtį pasaulio kraštų. Lenkijon nuįsta 161 siuntinys suvartotais rūbais ir 18 vaistų siuntinių. 26 siuntiniai buvo išsiųsti su knygomis iš jų net 19 į Australiją /aukotojų pageidavimas/. Visų Balfos siuntinių vertė siekė 20,000 dolerių, tačiau vartoti rūbai ar knygos buvo Balfui dovanoti, kai kas atsiųsta į Centrą net iš Kanados ar tolimų lietuvių kolonijų.

TESTAMENTĄ REIKIA GERAI PARAŠYTI!

Paskutiniu laiku Balfos reikalų vedėjui teko dalyvauti teismuose, kurie tvirtino testamentus. Balfas neturi jokių sunkumų gauti Balfui užrašytas sumas, tačiau didelės, beveik neįveikiamos kliūtys, kai palikimą reikia išgauti kai jis už-

rašytas giminėms į Lietuvą, kurios okupacijos JAV nepripažįsta ir JAV teismai bijo, kad palikimas nepatektų į okupantų rankas. Jei testamentą rašytojas paliktų pinigų Balfui ir atskiru raštu /ne testamentu/ Balfui nurodytų kaip Balfas turėtų pasielgti kas liečia giminės Lietuvoje, atrodo, sunkumų būtų išvengta ir mirusiojo giminės savo dalį gautų. Balfas čia neturėtų jokio pelno, o tik darbo, bet Balfas jokio pelno ir nesiekia, o nori tik padėti.

Prašymų srovė į Balfos Centrą nuolat teka, gurguliuoja. Kol bus išteklių, - bus tie prašymai tenkinami. Balfos Centras netiki, kad duosnūs JAV lietuviai kada nors atsisakys nušiuostyt vargano brolio ašaras.

Kun. L. Jankus
Balfos Reikalų Vedėjas

VEIVIRŽENISKIŲ DĖMESIUI

Balfas tikisi gauti iš vieno buvusio geros širdies veivirženiškio keletą tūkstančių dolerių siuntiniams į Veiviržėnų miestelį ar jo apylinkes apmokėti.

Reikia įrodyti, kad siuntinio gavėjai yra neturtinigi, reikalingi pašalpos (ligoniniai, invalidai, senukai, gausios šeimos ir pan.). Jei kas žinotų panašių šeimų ar atskirų asmenų, malonėkite juos Balfui pranešti (105 Grand St., Brooklyn, N. Y. 11211). Jei yra jų originalūs laišukai, irgi būtų gera turėti. Reikalas nėra skubus, dar galima tuo reikalu ir į Veiviržėnus pa-

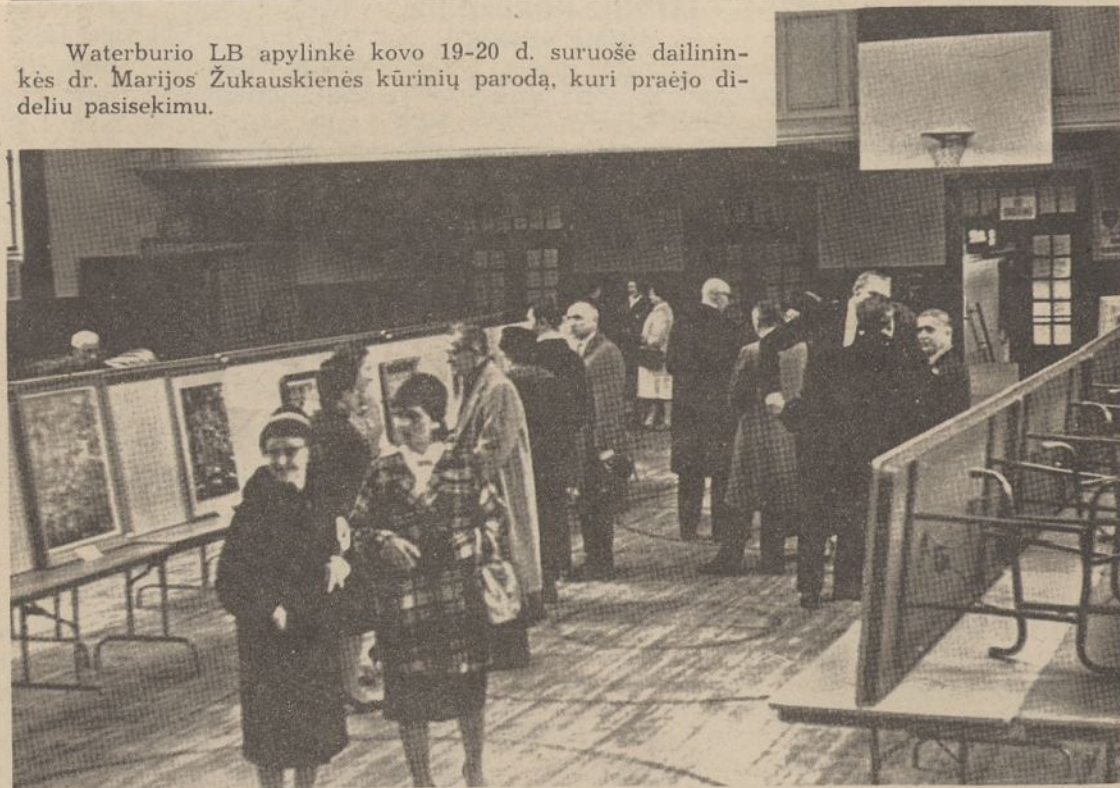

Smuikininkės Elenos Kuprevičiūtės rečitalis įvyks Detroito, Lietuvių Namuose š. m. balandžio 24 d., 5 v. v. Koncertą rengia LŽS Detroito skyrius.

rašyti ir tik tada Balfos Centrą painformuoti.

P. S. Verta Balfui pristatyti paramos reikalingus ir tuos veivirženiškus, kurie

negyvena Veiviržėnuose, pvz. yra Sibire, Brazilijoje ar net JAV, bet svarbų įrodyti, kad jiems parama reikalinga.

Spaudos mėnuo--Dirvos mėnuo

Naujiems skaitytojams Dirva tik \$10 metams!

Šiais metais PL Bendruomenė balandžio mėnesį paskelbė spaudos platinimo mėnesiu. Švėsdama savo 50-ties metų sukaktį, Dirva skelbia ypatingą nuolaidą savo naujiesiems skaitytojams:

visi tie, kurie naujai užsiprenumeruos š. m. balandžio ar gegužės mėnesiais,

GAUS DIRVĄ METAMS TIK UŽ \$10

Nuo š. m. birželio 1 d. vėl bus taikoma normali kaina \$11 metams

Paskatinkite savo artimuosius pasinaudoti šia nuolaida.

Panaudokite Jums atsiųsto laiško atkarpą arba greta šio skelbimo esantį kuponą. Suradę Dirvai naują skaitytoją, jo prenumeratą čekiu arba pinigais siųskite

DIRVA 6907 Superior Ave. Cleveland, Ohio 44103

NAUJAS DIRVOS PRENUMERATORIUS

DIRVOS ADMINISTRACIJAI,
6907 Superior Ave. Cleveland, Ohio 44103

Pasinaudodamas jūsų nuolaida, siunčiu \$10.00 ir prašau siuntinėti Dirvą šiuo adresu:

Vardas-pav.

Adresas

Jeigu užsakoma kitam, užsakytojo parašas ir adresas:

Vardas-pav.

Adresas

"Lietuviai Televizijoje"
— lietuviška programa, globojama JERRY KAYE, rodoma 26-tu kanalu penktadieniais 8—8:30 v. v.
Valandėlės bustinė — 7211 S. Francisco, visais reikalais kreipkitės telefonu 471-2481.